

Littafin Daniyel - Lamba ta Saba'in da Huɗu

Bayyana Wuyar Warwarewar Annabci: Abubuwan Kyama na Ezekiyel, Ikkilisiyar Kwanaki na Karshe, da Alamar Dabbar

Jeff Pippenger
2024-02-07

Abubuwa huɗu na kazanta da suke cikin Ezekiyel sura ta takwas suna kai ga shugabancin ikkilisiyar Laodiceya ta Allah ta kwanaki na karshe su durkusa ga rana, ta haka kuma su karɓi alamar dabbar. Sura ta gaba, wadda ita ce wannan wahayin guda ɗaya, tana nuna waɗanda suke cikin ikkilisiyar Allah ta kwanaki na karshe da suke karɓar hatimin Allah. 'Yar'uwa White ta sanar da mu cewa hatimtawar da take cikin Ezekiyel sura ta tara iri ɗaya ce da hatimtawar da aka wakilta a Ru'ya ta Yohanna sura ta bakwai. Allah yana hukunta al'umma a tsara ta uku da ta huɗu, kuma abubuwa huɗu na kazanta na Ezekiyel suna bayyana tsararraki huɗu na tawaye da suka fara a 1863, sa'ad da Adventisancin Laodiceya ya gabatar da jabu na alluna biyu na Habakkuk waɗanda aka bayar a matsayin alamar dangantakar alkawari tsakanin Allah da mutanensa, kamar yadda alluna biyu na Dokoki Goma aka bayar a farkon Isra'ila ta ɗa.

Maraƙin zinariya na Haruna hoto ne na jabu, alamar tawaye wadda ta bayyana daidai a lokacin da Allah yake samar da alluna biyu waɗanda suke wakiltar sahihin hoton kishi. Maraƙin zinariya na Haruna ya kasance alamar misali ta jadawalin 1863 na jabu, wanda ya cire “sau bakwai” na Littafin Lawiyawa ashirin da shida daga saƙon tare da sauran annabce-annabcen lokaci. Saboda haka, Adventisancin Laodiceya ya kafa hoton kishi tun a farkon tarihinsa, kamar yadda Haruna ya yi a farkon tarihin Isra'ila ta ɗa, kuma kamar yadda Yerobowam ya yi a farkon tarihin masarautar arewacin Ifraimu.

“lokuta bakwai” na Lawiyawa ashirin da shida shi ne annabcin lokaci na farko da aka shirya da Miller ya fahimta, kuma shi ne jauhari na farko na lokacin annabci da aka ware a cikin tawayar shekara ta 1863. Shekara ta 1863 ta nuna farkon rufe jauharan mafarkin Miller da kuma shigar da jabun jauharai da kuɗaɗe. “lokuta bakwai” shi ne dutsen kusurwa da magina suka ƙi. A shekara ta 1863, waɗanda suka taɓa zama magina na haikalin Milleriyawa ne suka ware dutsen kusurwa na “lokuta bakwai,” amma a kwanaki na karshe wannan dutse yanzu ya zama kan kusurwa. Wannan dutse ya wakilci Dutsen Zamani, kuma an kuma wakilta shi ta wurin ranar da Ubangiji ya yi, gama alama ce ta hutun Asabbaci ga ƙasar. A shekara ta 1844, Adventisancin Milleriyawa ya tsauta wa tsarin bautar ƙarya na Yerobowam, kuma ya rabu da “taron masu izgili” waɗanda suka “yi murna” a kan baƙin-ciki na farko.

An umurci magina cewa kada su sãke komawa “ga taron masu ba'a,” kamar yadda aka umurci annabin Yahudiya ya komo Urushalima ta wata hanya dabam da wadda ta kai shi ga 1844. Hanyar da ta kai shi ga 1844 ita ce hanyar da ya fito daga cikinta, wato Furotesta, kuma a cikin wannan tarihin Furotesta ta zama Furotesta mai ridda. An umarci magina cewa kada su sãke komawa “ga taron masu ba'a,” kuma aka gargade su kada su ci abincinsu ko su sha ruwansu. Magina sun ci ƙaramin littafin da yake a hannun mala'ikan a 1840, kuma wannan abinci ya yi zaƙi a bakunansu.

Cin abinci da shan abin sha na annabci yana wakiltar tsarin da ake amfani da shi wajen nazarin Littafi Mai Tsarki. An ba wa Millerites wata takamaiman hanya ta nazarin Maganar Allah, kuma wadannan ka'idoji suka haifar da sakon Littafi Mai Tsarki da ya bambanta kwarai da wanda malaman tauhidi na Furotesta masu ridda da Katolika suka samar ta wurin gurbatacciyar tsarin nazarinsu. Masu gini, wadanda su ma su ne annabin Yahudiya, ba su kamata su komo su ci ko su sha daga tsarin nazarin Furotesta masu ridda ko na Katolika ba. Annabin Yahudiya ya aikata wannan abu din, ta haka yana bayyana cewa Adventism din Laodicea zai aikata wannan abu din a shekara ta 1863, gama a 1863 sun yi amfani da muhawarorin tauhidin Furotesta masu ridda domin su ki amincewa da yadda Miller ya yi amfani da "lokuta bakwai," kuma ta haka suka kafa gumakan kishi na Haruna da na Yerobowam. Sai lokacin ne karni na farko na Adventism din Laodicea ya fara.

Bayan annabin daga Yahudiya ya yi mu'amala da Yerobowam, sai ya fara tafiyarsa ta komawa Yahudiya, amma bai taɓa isa ba. Annabin yana wakiltar Adventism na Laodicea, wanda, bisa ga wahayi, ya shigo cikin motsin Millerite a shekara ta 1856. 'Yar'uwa White ba ta taɓa janye daga bayyana Adventism a matsayin Laodicea ba, kuma babu wata hujjar Littafi Mai Tsarki da ke nuna cewa Laodicea ta taɓa canzawa. Akwai daidai mutane da suke barin nasu kashin kansu na gogewar Laodicea, amma a matsayin ikilisiya, za a tofar da Laodicea daga bakin Ubangiji, domin Laodicea na nufin "mutane da aka yi wa shari'a." Adventism tana amfani da wannan ma'ana don da'awar cewa tana wakiltar ikilisiyar da take wanzuwa a lokacin shari'a a cikin Wuri Mai Tsarki na sama. Cikin makantarsu suna amincewa da ɓangaren Shari'ar Bincike na ma'anar Laodicea, amma ba sa iya ganin Shari'ar Zartarwa wadda sunansu ke wakilta sarai.

"Kuma ga mala'ikan ikkilisiyar Laodikiya ka rubuta; Ga abin da Amin, amintaccen kuma mai gaskiya shaida, mafarin halittar Allah, yake cewa; Na san ayyukanka, cewa ba ka da sanyi, ba ka da zafi: da ma kana da sanyi ko kuwa kana da zafi. Saboda haka, domin kai dumi-dumi ne, ba ka da sanyi, ba ka da zafi, zan tofar da kai daga bakina. Domin kana cewa, Ni mai arziki ne, na karu da dukiya, kuma ba ni da bukatar kome; amma ba ka sani ba cewa kai abin tausayi ne, kuma matalauci ne, makaho ne, tsirara ne." Ru'ya ta Yohanna 3:14-17.

Annabin Yahudiya ya kare da kasancewa a binne tare da annabin karya wanda ya ruɗe shi har ya ci abincinsa ya kuma sha abin shansa. Dukansu suka kare a cikin kabari guda, kuma annabin makaryaci na Betel (Ikilisiyar karya), ya kira shi ɗan'uwa sa'ad da ya mutu.

To, wani tsohon annabi yana zaune a Betel; sai 'ya'yansa suka zo suka ba shi labarin dukan ayyukan da mutumin Allah ya yi a ranar nan a Betel; kalmomin kuma da ya faɗa wa sarki, su ma suka faɗa wa ubansu. Sai ubansu ya ce musu, Ta wace hanya ya bi? Gama 'ya'yansa sun ga hanyar da mutumin Allah, wanda ya fito daga Yahuza, ya bi. Sai ya ce wa 'ya'yansa, Ku yi mini sirdi wa jaki. Sai suka yi masa sirdi wa jaki; ya hau a kansa, Ya bi bayan mutumin Allah, ya same shi yana zaune a farkashin itacen oak; sai ya ce masa, Kai ne mutumin Allah da ya fito daga Yahuza? Sai ya ce, Ni ne. Sa'an nan ya ce masa, Ka zo gida tare da ni, ka ci abinci. Sai ya ce, Ba zan iya komawa tare da kai ba, ko in shiga tare da kai; ba kuwa zan ci abinci ko in sha ruwa tare da kai a wannan wuri ba: Gama an faɗa mini ta wurin maganar Ubangiji, Kada ka ci abinci ko ka sha ruwa a can, kada kuma ka koma ta hanyar da ka bi zuwa. Sai ya ce masa,

Ni ma annabi ne kamar yadda kai kake; kuma mala'ika ya yi mini magana ta wurin maganar Ubangiji, yana cewa, Ka komo da shi tare da kai zuwa gidanka, domin ya ci abinci ya sha ruwa. Amma ya yi masa karya. Sai ya koma tare da shi, ya ci abinci a gidansa, ya sha ruwa. Kuma ya kasance, yayin da suke zaune a tebur, sai maganar Ubangiji ta zo wa annabin da ya komo da shi: Sai ya yi kira ga mutumin Allah wanda ya fito daga Yahuza, yana cewa, Ga abin da Ubangiji ya ce, Domin ka ki yin biyayya ga bakin Ubangiji, ba ka kuma kiyaye umarnin da Ubangiji Allahnka ya umarce ka ba, Amma ka komo, ka ci abinci ka sha ruwa a wurin da Ubangiji ya ce maka, Kada ka ci abinci, kada kuma ka sha ruwa; gawarka ba za ta shiga kabarin kakanninka ba. 1 Sarakuna 13:11–22.

Sakon mala'ika na biyu a lokacin bazarar shekara ta 1844 ya kunshi bayyana cewa majami'un Furotesta sun fadi kuma sun zama 'ya'yan Katolika. Adventism na Millerite ya kira maza da mata su fita daga wadannan kungiyoyin addini, domin kasancewa a cikinsu na nufin mutuwa ta ruhaniya da ta har abada. Annabin karya na Betel yana wakiltar tsarin addini da Yerobowam ya kafa a Betel. Tsari ne da ya kafa siffa ga dabbar, kuma dabbar da aka kwaikwaya ita ce dabbar Katolika. Furotesta sun ci gaba da bayyana kansu a matsayin Furotesta, amma kuma sun ci gaba da kiyaye ranar rana a matsayin ranar ibada, wadda ita ce alamar ikon Katolika.

'Yan Furotesta suna da'awar cewa su Furotesta ne, alhali kuwa ma'anar Furotesta kadai ita ce yin adawa da Roma; kuma ta wajen yin haka, furucinsu hoto ne na cocin Roma, gama ita ma tana da'awar cewa cibiyar Kirista ce, duk da yake ba ta da wani hujjar Littafi Mai Tsarki da za ta tabbatar da wannan da'awa. Da'awarta ta ginu ne bisa ga ikon al'ada da dabi'a marar amfani, wanda shi ne wannan ikon karya da Furotestantanci yake amfani da shi sa'ad da suke da'awar cewa su Furotesta ne. Wannan shi ne wannan tunani daya da ya makantar da Adventists na Rana ta Bakwai har suka gaskata cewa, a matsayin Laodikeyawa, har yanzu suna cikin amintacciyar dangantakar alkawari. Wannan shi ne wannan ikon karya daya da Isra'ila ta da ta shelanta sa'ad da suka ce, "Haikalin Ubangiji, Haikalin Ubangiji mu ne."

Yahudawa ba su kula da wannan gargadi ba. Sun manta da Allah, kuma suka rasa ganin babban gata da suke da shi a matsayin wakilansa. Albarkatun da suka karfa ba su kawo wa duniya albarka ba. Dukan fa'idodinsu sun mai da su ga daukaka kansu. Sun kwace wa Allah hidimar da yake nema daga gare su, kuma sun kwace wa 'yan'uwansu mutane jagorancin addini da kuma misali mai tsarki. Kamar mazaunan duniyar kafin ambaliya, suka bi kowace irin tunanin mugayen zukatansu. Ta haka suka sa abubuwa masu tsarki su zama abin ba'a, suna cewa, "Haikalin Ubangiji, haikalin Ubangiji, wadannan ne" (Iirmiya 7:4), alhali kuwa a lokaci guda suna bata misalin halin Allah, suna wulakanta sunansa, kuma suna kazantar da haikalinsa.

"Manoman gonar inabin da aka sa su kula da gonar inabin Ubangiji ba su kasance masu aminci ga amanan da aka danka musu ba. Firistoci da malamai ba su kasance masu koyar da jama'a cikin aminci ba. Ba su riƙa sa nagarta da jinƙan Allah da kuma haƙƙinsa na ƙaunarsu da hidimarsu a gabansu ba. Wadannan manoman gonar inabin sun nemi daukakar kansu. Sun yi marmarin kwace 'ya'yan gonar inabin su mallaka. Karatunsu shi ne su jawo hankali da girmamawa zuwa ga kansu." Christ's Object Lessons, 292.

A shekara ta 1863 motsin Millerites ya kare, amma tun a 1856 ya daina kasancewa motsi na Philadelphians. An ƙi sakon Musa (na “sau bakwai”), wanda Iliya (William Miller) ya gabatar, kuma wannan ƙin ya ginu ne bisa tsarin aikin annabin ƙarya na Bethel. Shekara ta 1863 ita ce ƙarshen shekaru sittin da biyar da suka fara a 1798, kuma ita ce ƙarshen annabcin Ishaya sura ta bakwai.

Kuma ya faru a kwanakin Ahaz ɗan Yotam, ɗan Uzziya, sarkin Yahuza, cewa Rezin sarkin Siriya, da Feka ɗan Remaliya, sarkin Isra’ila, suka haura zuwa Urushalima domin su yaƙe ta, amma ba su iya cin nasara a kanta ba. Sai aka faɗa wa gidan Dawuda, aka ce, Siriya ta haɗa kai da Efraim. Sai zuciyaarsa ta firgita, da zuciyar mutanensa, kamar yadda iska take girgiza itatuwan jeji. Sa’an nan Ubangiji ya ce wa Ishaya, Ka fita yanzu ka taryi Ahaz, kai da Shearjashub ɗanka, a ƙarshen magudanar tafkin bisa, a kan babban titin filin mai wankin kaya; ka ce masa, Ka kula, ka natsu; kada ka ji tsoro, kada kuma zuciyaarka ta karaya saboda waɗannan ƙeƙasassun ƙarshen itatuwan wuta guda biyu masu hayaƙi, saboda tsananin fushin Rezin tare da Siriya, da na ɗan Remaliya. Domin Siriya, da Efraim, da ɗan Remaliya, sun kulla mugun shiri a kanka, suna cewa, Mu haura mu tasar wa Yahuza, mu firgita ta, mu kuma yi wa kanmu kafa a cikinta, mu sa sarki a tsakiyarta, wato ɗan Tabeel. Ga abin da Ubangiji Allah ya ce, Ba zai tsaya ba, ba kuwa zai faru ba. Gama kan Siriya shi ne Dimashku, kan Dimashku kuma shi ne Rezin; cikin shekaru sittin da biyar kuwa za a karya Efraim, har ba zai ƙara zama al’umma ba. Kan Efraim kuma shi ne Samariya, kan Samariya kuwa shi ne ɗan Remaliya. In ba za ku ba da gaskiya ba, lalle ba za a tabbatar da ku ba. Ishaya 7:1–9.

Annabcin shekaru sittin da biyar na aya ta takwas yana nuna cewa “a cikin” wa’adin shekaru sittin da biyar za a kai masarautar arewa ta kabilu goma bauta. An rubuta wahayin a shekara ta 742 K.H.K., kuma bayan shekaru goma sha tara, a 723 K.H.K., aka watse Ifraimu, aka kuma kai shi bauta ta hannun Assuriyawa. A 677 K.H.K., a ƙarshen shekaru sittin da biyar, aka kama sarki Manassa, aka kuma tafi da shi Babila. Mafarin a 742 K.H.K. yana nuna yaƙin basasa tsakanin masarautar arewa da masarautun kudu na Isra’ila, kamar yadda 1863 ke nuna ainihin tsakiyar Yaƙin Basasa a Amurka tsakanin Arewa da Kudu. Ishaya ne ya shelanta wannan annabcin a cikin ƙasar daraja ta zahiri (Yahuda), kuma annabcin 1863 ya cika a cikin ƙasar daraja ta ruhaniya (Amurka).

Akwai alamomin hanya guda uku a cikin annabcin shekara sittin da biyar. Yaƙin basasa na 742 BC, sai bayan shekaru goma sha tara ya biyo bayansa warwatsuwar masarautar arewa, a 723 BC. A ƙarshen shekaru sittin da biyar an warwatsa masarautar kudu. Annabcin, tare da farkonsa da ƙarshensa, yana wakiltar duka “fushin” Allah biyu a kan masarautun arewa da kudu, kuma waɗannan fushin guda biyu shekaru goma sha tara ne suke gabace su a wuraren farawarsu, sa’an nan kuma wasu shekaru goma sha tara sukan biyo bayansu bayan cikas su.

Dukan tsarin kiyasik ɗin ya bayyana wani zamani na yaƙin basasa tsakanin arewa da kudu wanda yake nuna farkon da kuma ƙarshen. A tsakiyar farkon da ƙarshen nan, an kai waɗannan abokan gaba biyu na yaƙin basasar duka zuwa bautar ƙaskanci, kuma a cikin shekaru sittin da biyar da aka tattara su daga halin bautarsu na warwatsewar juna zuwa al’umma guda, sun kai ga 1863, wadda ita ce ranar Sanarwar ’Yantarwa da ta ’yantar da bayi. Annabcin yaƙin basasa a zahirin Yahuza ya

ƙare a yaƙin basasa a Yahuza ta ruhaniya, gama Yesu kullum yana kwatanta ƙarshen abu da farkon abu, domin Shi ne Alfa da Omega.

Tarihin shekara ta 1863 an wakilta shi da tarihin shekara ta 742 K.H., sa'ad da annabi Ishaya, tare da ɗansa, suka isar da saƙo ga mugun sarkin Yahuza (Ahaz). Shekara ta 742 K.H. a cikin wannan sashe an wakilta ta wurin shaidar sarki Ahaz, wanda shi ne sarkin Yahuza, wanda ya rufe hidimar haikalin Allah kuma ya sa babban firistinsa ya gina kwatankwacin wani haikalin Siriya a daidai farfajiyoyin haikalin Allah na duniya.

A cikin tarihin mugun sarki Ahaz (wanda annabcin Ishaya ya nuna da shekarar 742 K.H.), shugaban Urushalima ya shigar da bautar arna (Katolika) cikin ikkilisiyar Allah, kamar yadda Adventism na Laodikiya ya koma ga tsarin Furotesta mai ridda domin ya watsar da saƙon Musa wanda Iliya ya riga ya isar. A shekara ta 742 K.H., Ishaya ya fuskanci mugun sarkin Yahuza a ƙarshen mashigar babban tafki, wajen filin mai goge tufafi, kuma ya tafi da ɗansa tare da shi sa'ad da ya yi haka. Sunan ɗansa alama ce, kuma sa'ad da annabi daga Yahuza ya fuskanci sarki Yerobowam, shi ma ya ba shi alama.

Ga shi, ni da 'ya'yan da Ubangiji ya ba ni, domin alamu ne da abubuwan al'ajabi a cikin Isra'ila daga wurin Ubangijin runduna, wanda yake zaune a Dutsen Sihiyona. Ishaya 8:18.

Sunan ɗan Ishaya “Shearjashub” na nufin “ragowar jama'a za su komo.” Waɗanda suke “komowa,” waɗanda suka ƙunshi ragowar, su ne waɗanda suke jiran Ubangiji a lokacin jinkiri.

Kuma zan jira Ubangiji, wanda ya boye fuskarsa daga gidan Yakubu, kuma zan sa zuciyata gare shi. Ga shi, ni da 'ya'yan da Ubangiji ya ba ni, mun zama alamu da abubuwan al'ajabi a Isra'ila daga wurin Ubangijin runduna, wanda yake zaune a Dutsen Sihiyona. Ishaya 8:17, 18.

Sa'ad da Ishaya yake mu'amala da mugun sarki Ahaz a shekara ta 742 K.H., yana wakiltar waɗanda suka “jira,” gama dukan annabawa suna magana ne game da kwanaki na ƙarshe, kuma waɗanda suke “jira” a kwanaki na ƙarshe su ne waɗanda suka sha wahala ta rashin cika tsammani ta farko. Irmiya ya ɗauka cewa Allah ya yi ƙarya, ya kuma hana ruwan sama, kuma Ishaya yana tunanin Allah ya boye “fuskarsa daga gidan Yakubu,” amma Ishaya ya ƙudura cewa zai jira, kuma ya sa rai ga Ubangiji, abin da ke wakiltar “masu hikima” a lokacin jinkirin wahayin. Waɗanda kuwa suka komo suka kuma raba abu mai daraja da marar amfani, waɗanda za su zama bakin Allah, an sa musu hatimi, sabili da haka aka bambanta su da waɗanda suke karɓar alamar dabbar.

Kuma da yawa a cikinsu za su yi tuntube, su faɗi, a kakkarya su, a kama su da tarmo, a kuma cafke su. Ka ɗaure shaida, ka hatimce doka a tsakanin almajiraina. Ni kuwa zan jira Ubangiji, wanda yake boye fuskarsa daga gidan Yakubu, zan kuma sa zuciyata gare shi. Ga shi, ni da yaran da Ubangiji ya ba ni alamu ne da abubuwan al'ajabi a Isra'ila daga Ubangiji Mai Runduna, wanda yake zaune a Dutsen Sihiyona. Kuma sa'ad da za su ce muku, Ku nemi masu iskoki sabaunai, da masu duba da suke raɗaɗi suna kuma gunaguni: ashe ba kamata ya yi jama'a su nemi Allahnsu ba? Saboda masu rai za su je wajen matattu? Zuwa ga doka da zuwa ga shaida: idan ba su yi magana bisa ga wannan magana ba, domin babu haske a cikinsu. Ishaya 8:16–20.

Za mu ci gaba da wannan nazari a talifi na gaba.

“Wadannan ba kalmomin 'Yar'uwa White ba ne, amma kalmomin Ubangiji ne, kuma manzonsa ya ba ni su domin in ba ku. Allah yana kira gare ku da kada ku kara yin aiki da manufar da ta saba da tashi. An ba da umarni masu yawa game da mutanen da suke ikirarin cewa su Kiristoci ne, alhali kuwa suna bayyana halayen Shaidan, suna hana ci gaban gaskiya ta ruhinsu, da maganarsu, da ayyukansu, kuma lalle suna bin hanyar da Shaidan yake jagorantarsu. A cikin taurin zuciyarsu sun riƙe iko wanda ko kaɗan ba nasu ba ne, kuma wanda bai kamata su yi amfani da shi ba. Babban Malami ya ce, 'Zan kifar, in kifar, in kifar.' Mutane suna cewa a Battle Creek, 'Haikalin Ubangiji, haikalin Ubangiji ne mu,' amma suna amfani da wuta ta gama-gari. Zukatansu ba a tausasa su ba, ba kuma a mallake su ba ta wurin alherin Allah.” Manuscript Releases, juzu'i na 13, 222.